

Ympäristönsuojelun valvontaohjelman 2025 toteutuminen ja valvontaohjelma vuodelle 2026

Teknltk 19.02.2026 § 7
52/11.00.00/2026

Valmistelija Ympäristötarkastajat Leena Karppinen ja Jouni Hoffren

Yleistä valvontasuunnitelmasta ja valvontaohjelmasta

Ympäristönsuojelulain (YsL 527/2014) 168 §:n mukaan kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen on laadittava alueelleen ympäristönsuojelulain mukaista säännöllistä valvontaa varten *valvontasuunnitelma*, sekä jätelain 124 §:n mukaan kunnan on laadittava valvontasuunnitelma ko. pykälän mukaisista kunnan valvonnassa olevista jätehuollon kohteista. Suunnitelmat voidaan yhdistää samaan valvontasuunnitelmaan. Valvontasuunnitelmassa on oltava tiedot alueen ympäristöoloista ja pilaantumisen vaaraa aiheuttavista toiminnoista sekä käytettävissä olevista valvonnan voimavaroista ja keinoista. Suunnitelmassa kuvataan tämän lisäksi valvonnan järjestäminen ja riskiarvioinnin perusteet sekä valvonnasta vastaavien viranomaisten yhteistyö. Valvontasuunnitelma vuosille 2026-2028 on hyväksytty teknisen lautakunnan kokouksessa 18.12.2025. Jätelain mukainen valvontasuunnitelma on arvioitava uudelleen vähintään joka kolmas vuosi (JL 124 §).

Ympäristönsuojelulain (527/2014) 168 §:n sekä jätelain 124 § mukaan kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen on laadittava luvanvaraisten ja rekisteröitävien toimintojen määräaikaistarkistuksista ja niiden muusta säännöllisestä valvonnasta ohjelma (*valvontaohjelma*). Valvontaohjelmassa on oltava tiedot valvottavista kohteista ja niihin kohdistettavista säännöllisistä valvontatoimista. Valvontaohjelma on pidettävä ajan tasalla.

Ympäristönsuojelusta annetun valtioneuvoston asetuksen (713/2014) 30 §:n mukaan valvontaohjelmassa on oltava:

- 1) suunnitelma ohjelmakaudella toteutettavista erityyppisten luvanvaraisten ja rekisteröitävien toimintojen määräaikaistarkistuksista
- 2) tiedot muista kuin 1 kohdassa tarkoitetuista säännöllisen valvonnan toimenpiteistä
- 3) kuvaus edellisen kauden valvontaohjelman tavoitteiden toteutumisesta.

Kunnan valvontaohjelmaan ei sisälly ELY-keskuksen valvontaan kuuluvat lupavelvolliset toiminnot, vaikka kunnan ympäristönsuojeluviranomainen pääsääntöisesti osallistuukin ELY-keskuksen tekemille tarkastuksille.

Valvonnan maksullisuus

Suunnitelmakauden valvontaohjelmaan sisältyvistä valvontatarkastuksista ja muista ohjelman mukaisista valvontatoimenpiteistä voidaan ympäristönsuojelulain 205 §:n ja jätelain 124 §:n perusteella periä maksu.

Ympäristönsuojelulain ja jätelain mukaiset valvontamaksut on päätetty elinvoimalautakunnan 14.4.2021 hyväksymässä ympäristönsuojeluviranomaisen taksassa. Valvontaohjelman mukaisen ympäristönsuojelulain mukaisen tarkastuksen maksu on tällä hetkellä 570,00 euroa ja jätelain mukaisen tarkastuksen maksu 500 euroa. Niin

sanotuille mikroyrityksille (YsL 206 §) tehtävistä tarkastuksista perittävästä tarkastusmaksusta vähennetään 25 %.

Vuoden 2025 valvontaohjelman toteutuminen

1. Ympäristönsuojelulain mukaiset kohteet

Vuoden 2025 valvontaohjelmaan sisältyi kaksi suunnitelmallista tarkastusta kivenlouhimoihin ja -murskaamoihin. Kumpaanakaan kohteeseen ei tehty suunnitelmallista tarkastusta, sillä toisessa ei ollut toimintaa ja toiselle annettiin uusi lupapäätös. Muihin toimintoihin ei sisältynyt suunnitelmallisia tarkastuksia vuonna 2025.

Ympäristölupavelvollisiin ja rekisteröityihin kohteisiin tehtiin muita tarkastuksia (vireillä olevien lupa- ja valvonta-asioiden vuoksi tehdyt tarkastukset, muut ajankohtaiset tarkastukset).

2. Maa-aineslupakohteiden valvonta

Valvottavia ottoalueita oli vuoden 2025 alussa 11 kpl. Maa-ainesten ottokohteita suunniteltiin tarkastettavaksi riskiluokituksen perusteella vuonna 2025 9 kpl. Kaikki suunnitellut tarkastukset eivät olleet toteutettavissa. Suunnitelluista tarkastuksista jäi pois ne kohteet, joilla ei ollut toimintaa tai joille käsiteltiin uusi lupa. Tarkastuksia tehtiin mahdollisista tarkastuksista 7/7, **toteumaksi** muodostui näin ollen **100 %**.

Suunnitelmallisten tarkastusten lisäksi maa-aineslupakohteisiin tehtiin lisäksi myös muita tarkastuksia (vireillä olevien lupa- ja valvonta-asioiden vuoksi tehdyt tarkastukset, muut ajankohtaiset tarkastukset).

3. Jätelain mukainen valvonta

Jätelain 100 §:n nojalla rekisteröityä kohdetta ei tarkastettu vuonna 2025.

Valvontaohjelma vuodelle 2026

1. Ympäristönsuojelulain mukaiset kohteet

Vuoden 2026 alussa ympäristölupavelvollisten ja rekisteröityjen toimintojen lukumäärä toimialoittain, niiden toimialakohtainen tarkastusväli sekä vuodelle 2026 suunnitellut tarkastukset ovat seuraavat

Toimiala	Tarkastusväli (vuotta) (*)	Kohteiden luku-määrä (kpl)	Suunniteltujen tarkastusten määrä vuonna 2026 (kpl)
Eläinsuojat ja turkistarhat	5	2	0
Energiantuotanto	5	1	0
Jakeluasemat	5	1	0
Kivenlouhimot ja -murskaamot	5	8	4
Moottoriurheilu- ja ampumaradat	3	1	0
Yhteensä		13	4

(*) = laitospöytätyö tarkastusväli voi olla lyhyempi esim. pohjavesialueilla tai kohteen kokoon perustuen, tarkastusväli voi olla myös pidempi esim. hyvään tarkastushistoriaan perustuen

2. Maa-aineslupakohteiden valvonta

Valtioneuvoston asetuksen maa-ainesten ottamisesta 7 §:n mukaan valvontaviranomaisen on suoritettava tarkastus riittävän usein toiminnan seuraamiseksi, ottaen huomioon luvan saajan järjestämä omavalvonta ja asiantuntemus sekä ottamistoiminnan laatu ja laajuus. Asetuksen mukaisesti kaikilla lupa-alueilla tehdään alkutarkastus ennen maa-ainesten ottamiseen ryhtymistä ja lopputarkastus, kun ottaminen on päättynyt tai luvan voimassaoloaika on kulunut umpeen.

Valvottavia ottoalueita on vuoden 2026 alussa 10 kpl. Maa-ainesten ottokohteita tarkastetaan riskiluokituksen perusteella vuonna 2026 5 kpl.

3. Jätelain mukainen valvonta

Jätelain 124 §:n mukaan toiminnot ja laitokset, joissa muodostuu vaarallisia jätteitä sekä esimerkiksi keräystä harjoittavat sekä jätteen välittäjänä toimivat tulee tarkastaa määrävälein asianmukaisesti.

Jätelain mukaan kunnan valvontasuunnitelmaan on sisällytettävä toiminnot ja laitokset, joihin liittyy tai voidaan perustellusti olettaa liittyvän jätteen kansainvälisiä siirtoja, sekä jätelain 100 §:n mukainen jätteen ammattimainen keräystoiminta.

Viranomaisten valvontatieto perustuu erityisesti toiminnanharjoittajien ilmoituksiin, yleisöilmoituksiin, toiminnanharjoittajan määräaikaissraportointeihin, taloudellista tilannetta kuvaavaan riskimittariin ja ympäristön tilaa koskevien raporttien seurantaan sekä niiden arvioimiseen.

Jätelain mukaiset tarkastukset	Kohteita	Suunniteltuja tarkastuksia vuonna 2026
Jätelain 100 § nojalla rekisteröidyt kohteet	3	1
Asuinkiinteistöjen kompostointitarkastukset	377	n. 12
Muut jätehuolto-tarkastukset	10-30	

Liitteet ja oheismateriaali -

Vaikutusten arviointi -

Esittelijä Tekninen johtaja Jaakko Hintikka

Päätösehdotus

Tekninen lautakunta päättää merkitä tiedoksi ympäristönsuojelun valvontaohjelman toteutuman vuodelta 2025 ja valvontaohjelman vuodelle 2026.

Päätös

Tekninen lautakunta päätti merkitä tiedoksi ympäristönsuojelun valvontaohjelman toteuman vuodelta 2025 ja valvontaohjelman vuodelle 2026.